

Αίθουσα 1 - Ο παλαιοχριστιανικός ναός

330 μ.Χ. 610 1204 1453 19ος αι.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ Η ΠΡΟΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΜΕΣΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΝΕΟΤΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ

Θωράκιο

Πληροφορίες

Το θωράκιο είναι μαρμάρινη πλάκα που δεξιά και αριστερά στηρίζεται σε πεσσούς. Πολλά θωράκια με πεσσούς μαζί σχηματίζουν ένα διαχωριστικό για να χωρίζει το ιερό από τον υπόλοιπο ναό.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε το θωράκιο με τους πεσσούς.
- ▶ Από τι υλικό είναι;
- ▶ Τι σχέδια έχει επάνω το θωράκιο;
- ▶ Βρείτε στην αίθουσα ακόμη ένα αντικείμενο από το ίδιο υλικό. Φωτογραφίστε το.
- ▶ Πώς λέγεται;

Αίθουσα 2 - Παλαιοχριστιανική πόλη και κατοικία

Χρυσό νόμισμα Ιουστινιανού Α΄

Πληροφορίες

Το νόμισμα αυτό ονομάζεται σόλιδος και είναι από χρυσό. Στη μία όψη εικονίζεται ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός Α΄ και στην πίσω όψη άγγελος με μακρύ χιτώνα.

Το γυάλινο αντικείμενο δίπλα στον σόλιδο ονομάζεται εξάγιο και ζυγίζει όσο και ο σόλιδος. Το εξάγιο το χρησιμοποιούσαν για να ζυγίζουν τα νομίσματα και να διαπιστώνουν αν είναι γνήσια.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε το χρυσό νόμισμα στη δεξιά πλευρά της αίθουσας και φωτογραφίστε το.
- ▶ Παρατηρήστε στη φωτογραφία της κάρτας που κρατάτε τον Ιουστινιανό. Τι φοράει στο κεφάλι του;
- ▶ Τι κρατάει στο χέρι του;
- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε το εξάγιο.

Αίθουσα 3 - Από τα Ηλύσια Πεδία στον Χριστιανικό Παράδεισο

Επιτύμβια στήλη

Πληροφορίες

Οι επιτύμβιες στήλες μπαίνουν επάνω στους τάφους. Μας δίνουν πληροφορίες για το όνομα, το επάγγελμα των νεκρών και τις συνήθειες της εποχής.

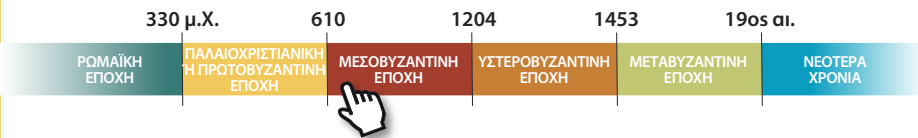
Εδώ γράφει «Μημόριν Βαρδίωνος Παλατινού», που σημαίνει «στη μνήμη του Βαρδίωνα που ήταν υπάλληλος του παλατιού».

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε την επιτύμβια στήλη.
- ▶ Διαβάστε την επιγραφή. Πώς λέγεται ο νεκρός;
- ▶ Τι επάγγελμα έκανε;
- ▶ Τι απεικονίζεται πάνω από την επιγραφή;
- ▶ Ποια ήταν η θρησκεία του νεκρού;
- ▶ Βρείτε ακόμη μια επιτύμβια στήλη και φωτογραφίστε την.

Αίθουσα 4 - Από την Εικονομαχία στη λάμψη των Μακεδόνων και των Κομνηνών

Θωράκιο με γρύπα

Πληροφορίες

Οι γρύπες είναι μυθικά ζώα με σώμα λιονταριού, κεφάλι και φτερά αετού. Ο μύθος του γρύπα προέρχεται από την Ανατολή, από τη Μεσοποταμία. Μπροστά από το γρύπα υπάρχει ένα δέντρο, πιθανόν κυπαρίσσι.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε το θωράκιο.
- ▶ Θυμηθείτε τα σχέδια στο θωράκιο που είδατε στην αίθουσα 1.
- ▶ Βρείτε ακόμη ένα θωράκιο και φωτογραφίστε το. Τι θέμα έχει;

Αίθουσα 6 -Το Βυζαντινό κάστρο

Ψαλίδι, τανάλια

Πληροφορίες

Τα αντικείμενα εδώ μας δίνουν πληροφορίες για τις δραστηριότητες σε μια πόλη-κάστρο.

Εξαιτίας των εχθρικών επιδρομών από τον 8ο αιώνα και μετά οι άνθρωποι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις πόλεις τους και να χτίσουν νέες, μικρότερες οχυρωμένες πόλεις-κάστρα. Τις πόλεις αυτές τις χτίζουν συνήθως σε λόφους για να ελέγχουν τους γύρω δρόμους και να προστατεύονται από τους επιδρομείς.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε τα δύο αντικείμενα και φωτογραφίστε τα.
- ▶ Από τι υλικό είναι φτιαγμένα;
- ▶ Σκεφτείτε σε τι χρησίμευαν.
- ▶ Σκεφτείτε ποια επαγγέλματα συνδέονται με αυτά.
- ▶ Σήμερα τα αντίστοιχα αντικείμενα από τι υλικά είναι φτιαγμένα;
- ▶ Βρείτε το όνομα μιας πόλης-κάστρου.

Αίθουσα 7 - Το λυκόφως του Βυζαντίου

Μολυβδόβουλλο

Πληροφορίες

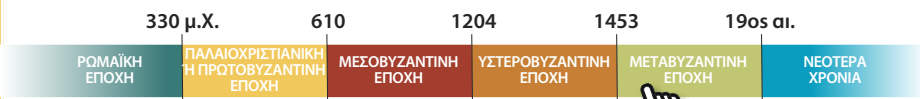
Οι βούλλες (=σφραγίδες) χρησίμευαν για να σφραγίζουν τα έγγραφα και τα γράμματα ώστε να εξασφαλίζεται το απόρρητο και η γνησιότητά τους. Η συγκεκριμένη βούλλα είναι φτιαγμένη από μόλυβδο και γι' αυτό ονομάζεται μολυβδόβουλλο.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε το μολυβδόβουλλο.
- ▶ Παρατηρήστε το σχέδιο πάνω από το μολυβδόβουλλο ή τη φωτογραφία του στην κάρτα που κρατάτε. Διαβάστε το κείμενο: «Σφράγισμα γραφών του Θεοφιλόπουλου».
- ▶ Πώς λεγόταν ο κάτοχος του μολυβδόβουλλου;
- ▶ Με ποιους τρόπους σφραγίζουμε εμείς σήμερα ένα έγγραφο;

Αίθουσα 10 -Το Βυζάντιο μετά το Βυζάντιο

Αναπαράσταση τέμπλου

Πληροφορίες

Το τέμπλο χωρίζει το Ιερό από τον κυρίως ναό. Την εποχή αυτή φτιάχνεται από ξύλο και είναι ψηλό. Οι πόρτες που υπάρχουν στο κέντρο του τέμπλου λέγονται «βημόθυρα», και οδηγούν στο Ιερό. Ψηλά, δεξιά και αριστερά από τον σταυρό υπάρχουν τα «λυπηρά», δηλαδή οι εικόνες της Παναγίας και του Ιωάννη του Θεολόγου.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε όλο το τέμπλο.
- ▶ Φωτογραφίστε το βημόθυρο.
- ▶ Ποιος εικονίζεται δεξιά και ποιος αριστερά από το βημόθυρο;
- ▶ Φωτογραφίστε τον σταυρό με τα λυπηρά.
- ▶ Γιατί ονομάζονται λυπηρά; (σκεφτείτε τη στιγμή της Σταύρωσης).
- ▶ Θυμηθείτε να παρατηρήσετε το τέμπλο την επόμενη φορά που θα επισκεφτείτε μια εκκλησία. Παρατηρήστε αν υπάρχουν λυπηρά.

Θυμάστε;

- ▶ Τι δουλειά έκανε ο νεκρός στην αίθουσα 3;

Στο σχολείο:

- ▶ Σκεφτείτε και γράψτε ή διηγηθείτε προφορικά μια ιστορία με όλα τα αντικείμενα που παρατηρήσατε.

